

**Tájékoztató a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság ár- és belvízvédelmi helyzetéről
2016. június 27.**

HIDROMETEOROLÓGIA

Az elmúlt 24 órában helyenként - nagyon kis területekre koncentrálódva - nagyon jelentős csapadék hullott. 90 mm-t meghaladó csapadékot mértünk ma reggelre virradóan Gyula és Gyomaendrőd térségében, ugyanakkor sok helyen 10 mm alatt maradt a lehullott csapadék mennyisége.

A tegnap lehullott csapadék tovább növelte a júniusi csapadékösszeget. Működési területünk déli részén, az országhatár mentén, valamint Gyoma térségében a júniusban eddig lehullott csapadék mennyisége már meghaladja a 200 mm-t, ami a teljes júniusra jellemző érték több mint háromszorosa. A szélsőséges csapadékeloszlásra jellemző, hogy ugyanezen idő alatt Csorvás térségében eddig még "csak" 61 mm csapadékot regisztrálhattunk, ami megegyezik az átlagos júniusra jellemző mennyiséggel.

A Körösök romániai vízgyűjtőjében - hasonlóan a magyar területihez - lokálisan szintén nagy mennyiségű csapadék hullott. A legjelentősebb mennyiséget a Fekete-Körös vízgyűjtőjéről, Belényesről jelentették, ahol 51,4 mm hullott le az elmúlt 24 óra alatt. 40 mm fölötti csapadékmennyiség hullott még a Sebes-Körös vízgyűjtőjében Biharfüreden, és a Fehér-Körös vízgyűjtőjében Menyházán is. Ugyanakkor a vízgyűjtőterület nagy részén csak kis mennyiségű csapadékot mértek, sőt voltak csapadékmentes területek is. Érdeemes megjegyezni, hogy a biharfüredi állomáson június eddig eltelt napjaiban már több mint 330 mm csapadék hullott, ami a teljes júniusra jellemző mennyiség csaknem háromszorosa.

Folyóinkon, illetve azok mellékvízfolyásain a lehullott csapadék hatására ismételten kisebb árhullámok alakultak ki. A főfolyók közül leginkább a Fekete-Körös középső szakaszán vannak áradások, itt Tenke állomáson 66 cm-es áradást jelentettek ma reggelre 24 óra alatt. A kialakult vízszintek a főfolyókon sehol sem érik el az I. fokú árvízvédelmi készültség szintjét.

Magyar területen a folyók apadása jellemző a teljes szakaszon. Mivel a levonuló vízhozamok még magasabbak, mint a duzzasztások megkezdéséhez előírt értékek, ezért duzzasztás még egyik duzzasztóműnél sincs. Tekintettel az újonnan kialakuló árhullámokra, valamint a ma előrejelzett csapadékokra, a holnapi napig a duzzasztások megkezdéséhez szükséges hidrológiai helyzet még várhatóan nem áll elő.

BELVÍZVÉDELEM

A lokálisan hullott csapadékok hatására a vizek gyors összegyülekezése indult meg, és mivel a folyókon is egyidejűleg árhullám vonul le, ezért a belvizek főcsatornába illetve a folyókba történő beemelése csak szivattyúzással oldható meg.

Jelenleg igazgatóságunk 9 belvízvédelmi szakaszán van készültség érvényben.

I. fokú a belvízvédelmi készültség 5 szakaszon:

a 12.03. Gyomai, a 12.04. Holt-Sebes-Körösi, a 12.07. sz. Fehér-Fekete-Körös közti, a 12.09.sz. Mezőberényi, és a 12.10. sz. Dögös-Kákafoki belvízvédelmi szakaszokon.

II. fokú a belvízvédelmi készültség 4 szakaszon:

a 12.02. Szeghalmi, a 12.05. Kettős-Körös jobb parti, a 12.06. Hosszúfoki és a 12.08. sz. Élővíz-csatornai belvízvédelmi szakaszokon

Az elmúlt 24 órában összesen 53 szivattyútelep üzemelt igazgatóságunk területén, melyből 10 folyamatosan (éjjel-nappal) működött

A szivattyútelepekkel naponta átlagosan mintegy 2 millió m³ vizet emelünk be a főcsatornákból a folyókba. A periódus kezdete óta összesen 11.065 em³ vizet emeltünk át folyóinkba.

Az elmúlt napon 129 fő vett részt a belvízvédekezésben.

VÍZMINŐSÉGI HELYZET

A folyókon levonuló ismétlődő árhullámok következtében a Körösök vize zavaros, oxigénben hiányos. Az elszíneződött vizek ellenére, vízszennyezésről nincs tudomásunk.

A csatornák elsődlegesen belvizet szállítanak, ezért a szokásos vízfrissítésekre korlátozott mértékben van lehetőség. Az elmúlt napok kánikulai időjárásának következtében a vizek hőmérséklete is nagymértékben megemelkedett, és az állott, oxigénhiányos csatornáknak helyenként halpipálás, halpusztulás tapasztalható.

Igazgatóságunk a lehetőségekhez mérten próbálja a vízfolyásokat frissítővízzel ellátni, azonban ez több helyen jelenleg nem lehetséges. Így például a Fehér-Körösön tapasztalható apadás ellenére a folyó vize még nem tisztult le, de már megkezdjük a gyulai tápszilipen keresztül az Élővíz-csatorna vízpótlását, amely azonban látványos javulást nem eredményez, egyrészt a vízínövényzet túlbujánzása, másrészt a víz oxigénhiánya következtében.

A folyók romániai felső szakaszán, főleg a Fekete-Körös esetében, kisebb visszaáradások is tapasztalhatóak, emiatt a magyarországi apadás ellenére sem várható olyan vízhozam-csökkenés, mely a duzzasztóművek gyors üzembeállítását lehetővé tenné.

Amennyiben a folyók magyarországi szakaszán az apadás jelentősebb mértékben bekövetkezik, úgy folyamatosan tervezzük a duzzasztóművek újbóli üzembeállítását, erre várhatóan először a Békési duzzasztónál nyílik lehetőség.

Sajnos az elkövetkező napokban - a csatornák esetében - gyors vízminőség-javulás nem várható.

Bak Sándor
igazgató